

Időjárás a nyári hónapokban

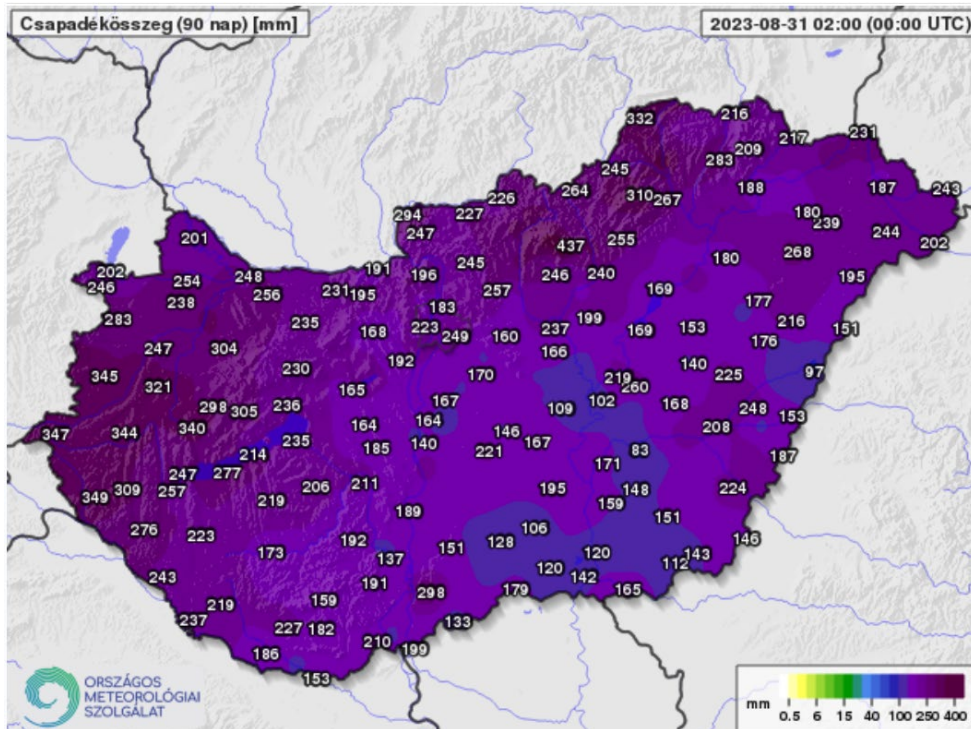
Június, július, augusztus

2023

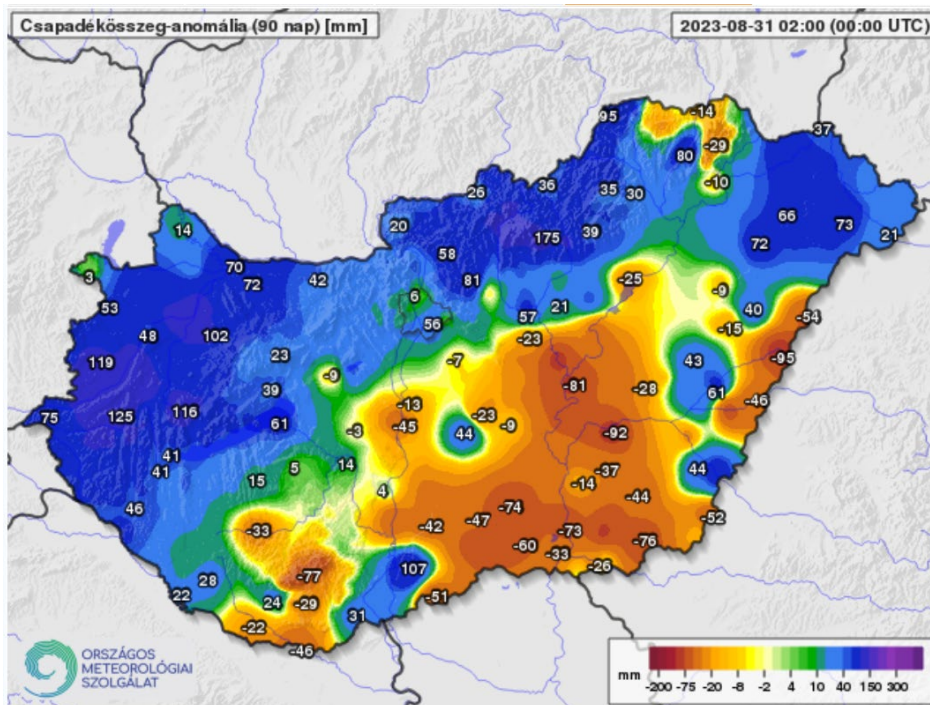
Összeállította: dr. Szieberth Dénes

(Az időjárástérképek forrása: [Agrometeorológia, met.hu](http://Agrometeorologia.met.hu))

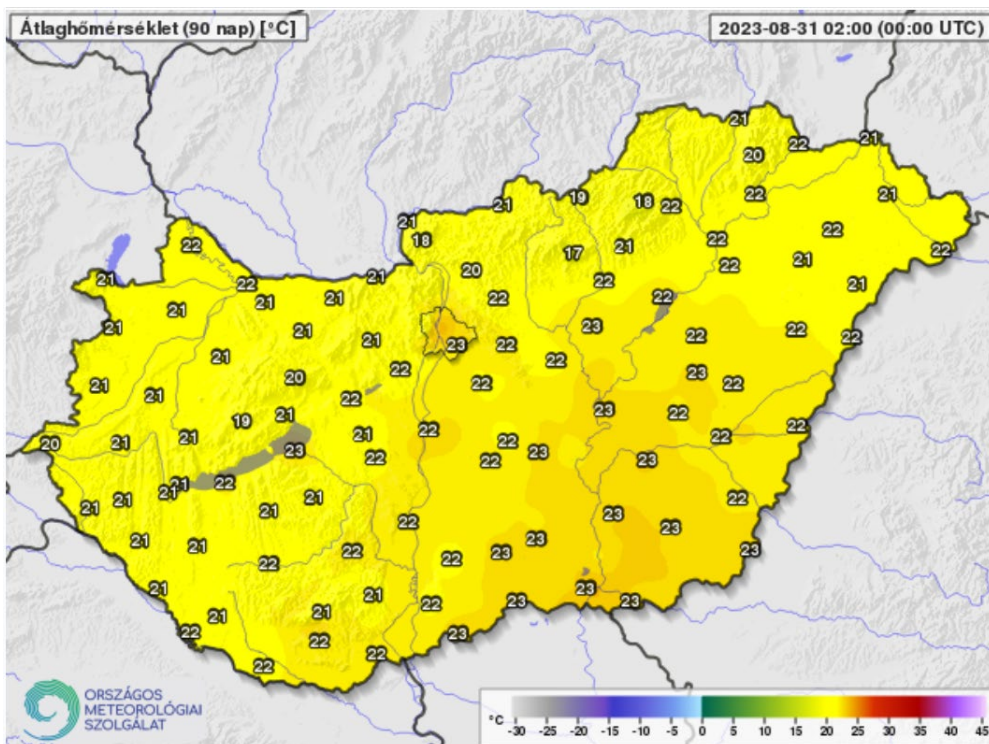
Az alábbi elemzés számos olyan megjegyzést tartalmaz, amely kifejezetten az időjárás hatásaival van összefüggésben. Jól tudjuk azonban, hogy az időjárás domináns hatása mellett számos egyéb tényező is hatást gyakorol a kukorica termésére. Rangsort nehéz felállítani, de valószínűleg egybeesik az általános szakmai felfogással, hogy megfelelő agrotechnika és növényvédelem alkalmazása mellett a következő két tényező a felhasznált műtrágya szakszerűség szerint meghatározott mennyisége és az attól való eltérés, ezen belül is a nitrogén trágya hatóanyag mennyisége. A két fenti tényezőcsoport által felállított korlátokon belül a lehetőségek kihasználásában döntő jelentősége van a felhasznált hibridnek, s a vetőmagnak.

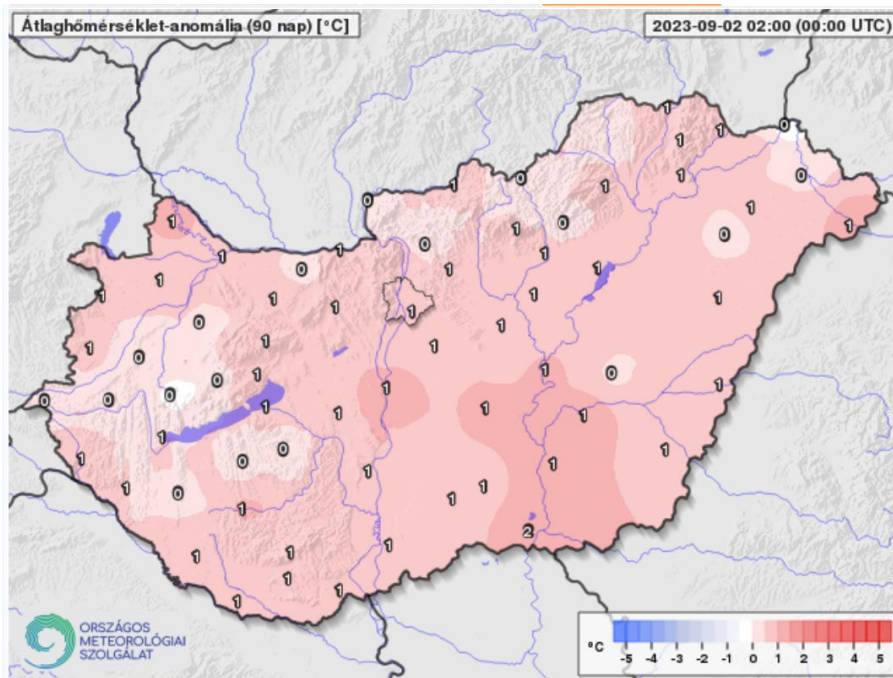
1. ábra: Nem mindegy az eloszlás és a hőmérséklettel való összefüggés sem, de a nyári hónapok optimális csapadékmennyiségét 3 mm/nap körülnek tartjuk. Annak ellenére, hogy a 2023. évet a kukoricára nézve általában kedvezőnek tartjuk, ezt az értéket csak kevés helyen értük el. Azokon a területeken, ahol az 1,5-öt sem éri el a mutató főként az ország délkeleti része, kifejezetten aszályosnak kell értékelni. Legnagyobb területen a 2-2,5 érték adódik, amely tart a sokéves szезon-átlaghoz.

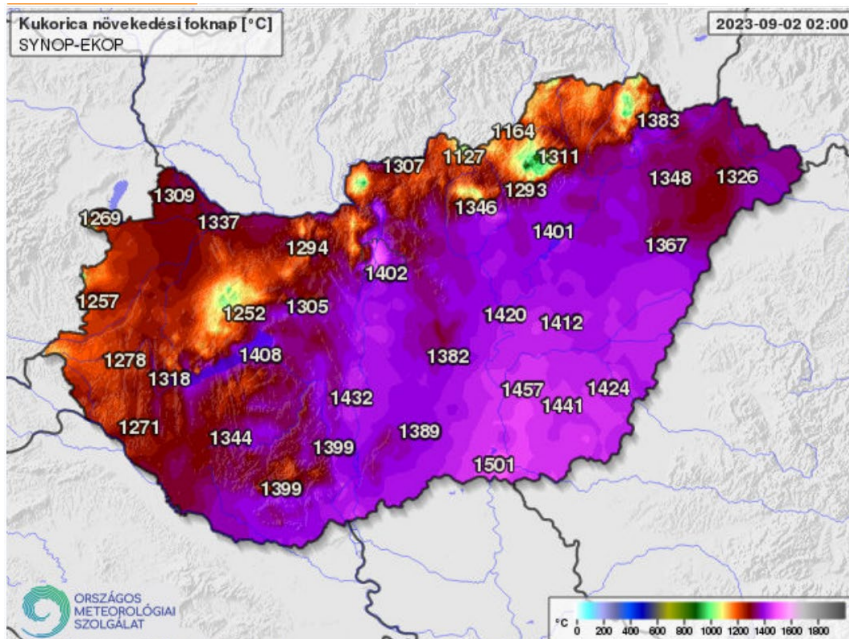
2. ábra: A 90 napos csapadék-anomália térkép az előző megállapítást támasztja alá. A képek nem tükrözik a csapadék-eloszlás anomáliáit, amelyeket a kukoricacső fejlődési rendellenességei igazolnak vissza (pl.: Bóly, Bozzai) akár olyan területeken is, ahol az ellátást egyébként megfelelőnek, vagy bőségesnek tartjuk.

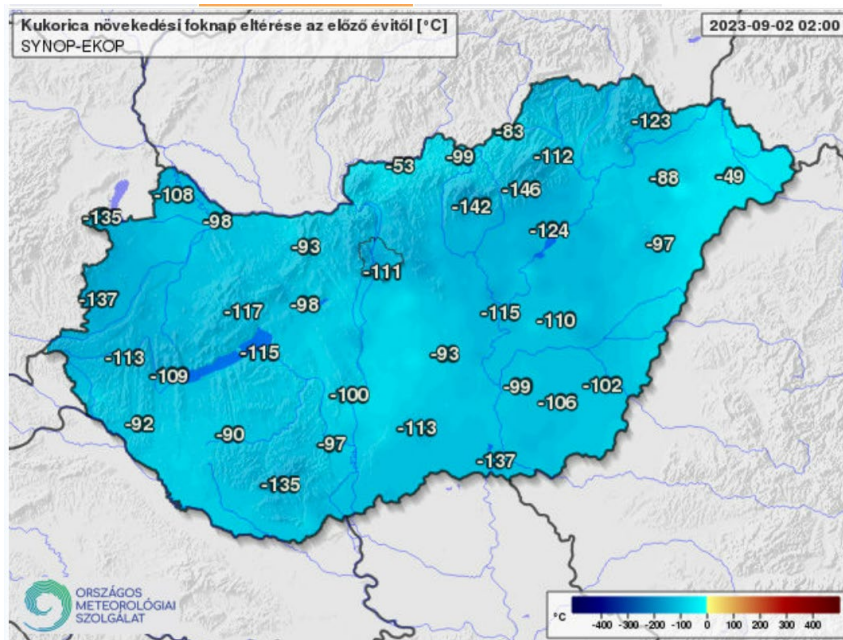
3. ábra: A hőmérséklet eloszlása természetes összefüggést mutat a csapadékoszággal. Abból, hogy a kukorica kezdeti fejlődése általában lassúbb volt a szokásosnál, a hőmérséklet időbeli eloszlásának egyenetlenségére lehet következtetni.

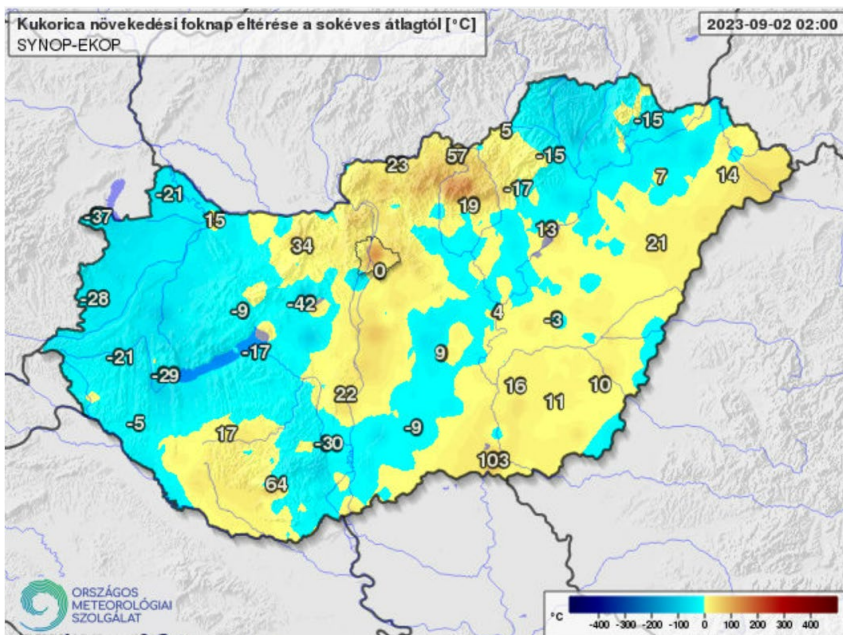
4. ábra: A hőmérséklet anomália térképe meleg nyárra utal, de itt is célszerű a hőmérséklet időbeli lefutását átgondolni. Különösen a csapadékhányos területeken jelent veszélyt a magas hőmérséklet. Ki kell emelni az augusztusi hóhullámot, amely nagy területeken okozta a felső levelek leégését. Ezek a levelek, mint amelyek soha sincsenek árnyékolva, viszonylag kis méretük ellenére fontos szerepet töltenek be az asszimiláták képzésében. Korai elvesztésük – különösen a még intenzív szennelítődés időszakában - termés kieséssel jár.

5. ábra: A Növekedési Foknap (aktív hőösszeg, GDD) gyarapodásállapota az érési folyamat megindulását vetíti előre. A magasabb értékeknél a középérésűek esetében is bekövetkezhetett a biológiai érés (fekete réteg megjelenése). A vízleadás sebessége főként a szeptemberi időjárástól és a hibrid tulajdonságaitól (csuhészerkezet és zártság, a csutka nedvességtartó képessége, tömörség, magháj, mag-textúra) függ.

6. ábra: A hősszeg gyarapodásban az előző évihez képest elmaradás mutatkozik, amelynek, visszaemlékezve a 2022-ik év rendkívül rossz termésére nem feltétlenül kell kiváltani negatív megítélést. Inkább arra utal, hogy a kukorica kevesebb hőstressznek volt kitéve, egyben hosszabb aktív, termésgyarapító élettartamot nyert vele.

7. ábra: A sokéves átlag körüli szórás, ill. az átlagnál jobb termés ígéretét hordozza.